

РІШЕННЯ
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Разова спеціалізована вчена рада Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАН України, м. Київ, 20 квітня 2023 року, на підставі прилюдного захисту дисертації «Медіафактор у трансформації політичних еліт України» прийняла рішення про присудження Дроботуну Дмитру Сергійовичу ступеня доктора філософії в галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 052 «Політологія».

Дроботун Дмитро Сергійович, 1981 року народження, громадянин України, освіта вища.

У 2003 році закінчив Національну академію Служби безпеки України, за спеціальністю «Правознавство» та отримав ступінь спеціаліста.

З 2003 по 2008 рік – військовослужбовець.

З 2009 по 2018 рік працював у сфері мас-медіа, на посадах оглядача, заступника головного редактора.

З 2018 по 2022 рік навчався в аспірантурі Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАН України (денна форма навчання).

З 2022 року до цього часу – військовослужбовець.

Дисертацію виконано в Інституті держави і права імені В. М. Корецького НАН України, м. Київ.

Науковий керівник – Кресіна Ірина Олексіївна, доктор політичних наук, професор, член-кореспондент Національної академії правових наук України, провідний науковий співробітник відділу правових проблем політології Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАН України.

Здобувач має 13 наукових публікацій за темою дисертації, з них 7 статей, опублікованих у вітчизняних та зарубіжних наукових фахових виданнях, 3 розділи у колективних монографіях та 3 тези доповідей на науково-практичних конференціях:

1. Дроботун Д.С. Тенденції використання ЗМІ під час парламентських виборів в Україні у 2019 році. *Держава і право*. 2019. Вип. 85. С. 384-392.
2. Дроботун Д.С. Зміна політичної еліти в контексті результатів виборів до Верховної Ради України ІХ скликання. *Держава і право*. 2020. Вип. 87. С. 356-362.
3. Тарасюк В.М., Дроботун Д.С. Про причини і наслідки олігархізації українських медіа. *Держава і право*. 2020. Вип. 88. С. 301-315.
4. Дроботун Д.С. Трансформація політичних еліт: чинники, моделі, характеристики. *Держава і право*. 2021. Вип. 90. С. 202-214

5. Дроботун Д.С. Медіафактор у діяльності політичних еліт. *Politicus*. 2021. Вип. 4. С. 33-37.
6. Дроботун Д.С. Періодизація формування політичної еліти в Україні у контексті дії медіачинника. *Держава і право*. 2022. Вип. 91. С. 182-194.
7. Tarasyuk V., Morhunova E., Drobotun D., Stoyko O., Chyzhova O. Strategems of political and legal development of Ukraine: problems of actualization and scientific comprehension. *Cuestiones Politicas*. 2021. Vol. 39. № 70. P. 790-805 (Web of Science).
8. Дроботун Д.С., Кресіна І.О., Лавренова К.О., Тарасюк В.М. Політичні режими: правовий вимір. *Правова політологія. Академічний курс: підручник* /авт. кол.; за ред. І.О. Кресіної. Київ: Інститут держави і права імені В.М. Корецького НАН України, 2021. 480 с. (розд. 11, с. 322-362, 2,5 друк. арк.).
9. Дроботун Д.С. Політико-правові механізми трансформації політичних режимів. *Політика, право і влада у світлі правової політології*: монографія / кол. авт.: за ред. І.О. Кресіної. Київ: Інститут держави і права імені В.М. Корецького НАН України, 2022, 370 с. (розд. 23, с. 291-300, 0,5 друк. арк.)
10. Дроботун Д.С. Політичне представництво: поняття й основні форми. *Політика, право і влада у світлі правової політології*: монографія / кол. авт.: за ред. І.О. Кресіної. Київ: Інститут держави і права імені В.М. Корецького НАН України, 2022, 370 с. (розд. 28, с. 323-328, 0,5 друк. арк.).
11. Дроботун Д.С. Медіа як чинник політичного процесу. *Традиційні та інноваційні підходи до наукових досліджень*: матер. II міжнар. наук. конф., Одеса, 10 вересня 2021. Одеса, 2021. С. 143-148.
12. Дроботун Д.С. Моделі трансформації політичних еліт. *Чинники розвитку суспільних наук у ХХІ столітті*: зб. тез наук. робіт учасників міжнар. наук.-практ. конф., Львів, 22-23 жовтня 2021 р. Львів: громадська організація «Львівська фундація суспільних наук», 2021. С. 86-90.
13. Дроботун Д.С. Передумови посилення медіачинника у сучасній політиці. *Сучасні політичні процеси: Глобальний та національний виміри*: матер. II міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф., Одеса, 29 квітня 2022. Одеса, 2022. С. 108-112.

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради:

1. **Горбатенко Володимир Павлович**, доктор політичних наук, професор, провідний науковий співробітник відділу правових проблем політології Інституту держави і права імені В.М. Корецького НАН України (голова ради);

2. **Кукуруз Оксана Володимирівна**, доктор політичних наук, старший науковий співробітник відділу правових проблем політології Інституту держави і права імені В.М. Корецького НАН України (рецензент);

3. **Кармазіна Марія Степанівна**, доктор політичних наук, головний науковий співробітник відділу політичних інститутів та процесів Інституту політичних і етнонаціональних досліджень імені І. Ф. Кураса НАН України (опонент);

4. **Кочубей Лариса Олександрівна**, доктор політичних наук, професор, професор кафедри зв'язків з громадськістю і журналістики Київського національного університету культури і мистецтв (опонент);

5. **Науменко Ольга Михайлівна**, кандидат політичних наук, доцент кафедри політичних технологій Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана (опонент).

Озвучені ними зауваження та побажання отримали належне пояснення та коментар дисертанта і загалом суттєво не впливають на загальну позитивну оцінку результатів його наукового дослідження.

Загальна оцінка дисертаційної роботи і висновок. Дисертація Дроботуна Дмитра Сергійовича на тему «Медіафактор у трансформації політичних еліт України» є самостійним, актуальним, завершеним науковим дослідженням.

У дисертації містяться важливі наукові узагальнення щодо взаємовпливу політичної еліти і медіаеліти у сучасній цифровій реальності, встановлено закономірності впливу медіафактора на трансформацію політичних еліт в Україні. Вперше запропоновано розглядати два аспекти медіафактора: пасивний (інструментальний) та активний (вплив медіаеліт). У пасивному сенсі його вплив є похідним від розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, появи нових способів впливу на аудиторію та формування громадської думки. В активному аспекті проявляється роль медіаеліт, які виходять за рамки відведеної їм ролі «четвертої влади» і фактично визначають перебіг політичних процесів у суспільстві. Також наведено авторську періодизацію еволюції медіафактора в Україні та удосконалено розуміння його впливу на соціально-політичні процеси, що проявляється у: 1) комерціалізації медіа і політичного простору; 2) популізації і маніпулюванні свідомістю; 3) конвергенції. Визначено та проаналізовано чотири моделі зміни еліт: 1) циркуляції потоків, де трансформація постає як послідовна зміна декількох хвиль у середовищі правлячої еліти; 2) політичного капіталізму, який базується на уявленнях про те, що у перехідних суспільствах відбувається трансформація правлячої за радянської доби еліти в сучасну політико-економічну верству, в «правлячий клас», що конвертував політичний капітал в економічний; 3) бунту економічних еліт або пробудження регіональних еліт; 4) формування контреліти, коли управлінсько-господарська еліта у боротьбі проти «партократів» за владу використала контреліту (культурну та науково-технічну інтелігенцію, маргінальні верстви).

Зміст дисертаційної роботи розкрито всебічно і повністю, виклад запропонованих автором положень базується на ґрунтовному опрацюванні джерел нормативного й науково-теоретичного характеру з проблематики дисертаційного дослідження. Сформульовані автором положення і висновки мають обґрунтований характер і є значним внеском у розвиток вітчизняної політичної науки.

Результати дослідження, які наведені в дисертаційній роботі, опубліковані у наукових статтях, належать автору та є його науковим доробком.

За кількістю і рівнем публікацій, апробацією на наукових конференціях дисертація «Медіафактор у трансформації політичних еліт України» відповідає вимогам до оформлення дисертацій, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 р. № 40, та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, який затверджений Постановою Кабінету Міністрів України 12 січня 2022 р. за № 44, а її автор **Дроботун Дмитро Сергійович** заслуговує на присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 052 «Політологія».

Результати відкритого голосування:

- "За" - 5 (п'ять) членів ради,
- "Проти" - 0 (нуль) членів ради,
- «Утримались» - 0 (нуль) членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада Інституту держави і права ім. В.М. Корецького НАН України присуджує Дроботуну Дмитру Сергійовичу ступінь доктора філософії в галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 052 «Політологія».

Голова разової спеціалізованої вченої ради, д.п.н., проф.

Володимир ГОРБАТЕНКО